

ĐỀ KIỂM TRA HỌC KÌ 2 – QUẬN TÂY HỒ (2019-2020)**MÔN: NGỮ VĂN - LỚP 9****Thời gian làm bài: 90 phút****BIÊN SOẠN: BAN CHUYÊN MÔN LOIGIAIHAY.COM****Phần I (6 điểm):**

Vượt qua hoàn cảnh khắc nghiệt của bản thân, với niềm tin và tình yêu mãnh liệt dành cho con người, cho đất nước, trong bài “*Mùa xuân nho nhỏ*”, Thanh Hải viết:

Mùa xuân người cầm súng

1. Chép chính xác chín câu tiếp theo để hoàn thành đoạn thơ. Và cho biết hoàn cảnh sáng tác bài thơ có gì đặc biệt.
2. Trong đoạn thơ em chép có từ “*đất nước*”, tìm hai từ Hán Việt đồng nghĩa với từ đó. Theo em, các từ em vừa tìm có thể thay thế được cho từ “*đất nước*” trong đoạn thơ không? Vì sao?
3. Trong đoạn thơ, tác giả đã so sánh đất nước với hình ảnh nào? Phân tích ngắn gọn hiệu quả của phép so sánh đó trong việc biểu đạt nội dung.
4. Dựa vào khổ thơ em vừa chép, hãy viết đoạn văn nghị luận khoảng 12 câu theo phép lập luận diễn dịch làm rõ *vẻ đẹp của mùa xuân đất nước và xúc cảm của nhà thơ trước mùa xuân ấy!* trong đó có sử dụng câu bị động và câu có thành phần khởi ngữ (gạch dưới câu bị động và thành phần khởi ngữ).

Phần II (4.0 điểm):

Đọc đoạn trích sau và trả lời câu hỏi:

Chưa bao giờ như bây giờ: hai tiếng Việt Nam lại trở nên thiêng liêng tha thiết, trở thành điểm tựa tinh thần, trở thành nơi an toàn của con người trước đại dịch toàn cầu không chỉ kiều bào, du học sinh mà cả những du khách quốc tế

Bao nghĩa cử cao đẹp của những tâm lòng vì cộng đồng. Những chuyến bay đi đến tâm dịch bất chấp hi sinh đứng ở hàng đầu chống dịch. Các chiến sĩ quân đội vừa gánh vác trách nhiệm bảo vệ non sông vừa xông lên mặt trận chống dịch: nhường doanh trại cho dân vào rừng ngủ lán, vừa canh gác bảo vệ cho dân, vừa lo tiếp tế lương thực, cơm ăn, nước uống....

(Theo báo Giáo dục thời đại, Nghĩ về tinh thần dân tộc trước dịch bệnh COVID - 19)

- 1.** Nêu ngắn gọn hiểu biết của em về đại dịch được nói đến trong đoạn trích trên.
- 2.** Từ đoạn trích trên, kết hợp với những hiểu biết xã hội, hãy viết một bài văn khoảng 2 trang trình bày suy nghĩ của em về tinh thần dân tộc trước dịch bệnh Covid - 19.

HƯỚNG DẪN GIẢI CHI TIẾT**THỰC HIỆN: BAN CHUYÊN MÔN LOIGIAIHAY.COM****Phần I****Câu 1:**

Chép chính xác chín câu tiếp theo để hoàn thành đoạn thơ. Và cho biết hoàn cảnh sáng tác bài thơ có gì đặc biệt.

Phương pháp: Thuộc thơ và nhớ kiến thức tìm hiểu chung**Cách giải:**

- 9 câu thơ tiếp theo:

*“Mùa xuân người cầm súng
Lộc giắt đầy trên lưng
Mùa xuân người ra đồng
Lộc trải dài nương mạ
Tất cả như hối hả
Tất cả như xôn xao...
Đất nước bốn ngàn năm
Vất vả và gian lao
Đất nước như vì sao
Cứ đi lên phía trước.”*

- Hoàn cảnh sáng tác bài thơ: Tháng 11/1980, 5 năm sau giải phóng miền Nam, thi sĩ đang nằm trên giường bệnh, bài thơ được sáng tác không bao lâu trước khi nhà thơ qua đời.

Câu 2:

Trong đoạn thơ em chép có từ “*đất nước*”, tìm hai từ Hán Việt đồng nghĩa với từ đó. Theo em, các từ em vừa tìm có thể thay thế được cho từ “*đất nước*” trong đoạn thơ không? Vì sao?

Phương pháp: Vận dụng kiến thức về Từ Hán Việt

Cách giải:

- Có thể sử dụng hai trong số các từ: Tổ quốc, quốc gia, giang sơn, sơn hà.
- Không thể thay các từ vừa rồi cho “Đất nước” bởi “Đất nước” là từ Thuần Việt, gợi sự gần gũi, thân thiết, giản dị, mộc mạc. Qua đó ta càng cảm nhận được tác giả rất yêu và tự hào về đất nước Việt Nam.

Câu 3:

Trong đoạn thơ, tác giả đã so sánh đất nước với hình ảnh nào? Phân tích ngắn gọn hiệu quả của phép so sánh đó trong việc biểu đạt nội dung.

Phương pháp: Vận dụng kiến thức bài So sánh

Cách giải:

- Tác giả so sánh đất nước với “vì sao”.
- Tác dụng của phép so sánh: góp phần làm nổi bật hình ảnh đất nước cũng lung linh toả sáng, mang vẻ đẹp trường tồn như những vì sao đang đi lên phía trước, đất nước sẽ toả sáng như những vì sao trong hành trình đi đến tương lai. Qua đó, tác giả bộc lộ niềm tin, niềm tự hào về tương lai đất nước.

Câu 4:

Dựa vào khổ thơ em vừa chép, hãy viết đoạn văn nghị luận khoảng 12 câu theo phép lập luận diễn dịch làm rõ *vẻ đẹp của mùa xuân đất nước và xúc cảm của nhà thơ trước mùa xuân ấy!* trong đó có sử dụng câu bị động và câu có thành phần khởi ngữ (gạch dưới câu bị động và thành phần khởi ngữ).

Phương pháp: - Phân tích (Phân tích đề để xác định thể loại, yêu cầu, phạm vi dẫn chứng).

- Sử dụng các thao tác lập luận (phân tích, tổng hợp, bàn luận, ...) để tạo lập một đoạn văn nghị luận văn học.

Cách giải:

- Yêu cầu hình thức:

+ Thí sinh biết kết hợp kiến thức và kỹ năng làm nghị luận văn học để tạo lập đoạn văn.

+ Đoạn văn dài khoảng 12 câu, viết theo lối diễn dịch, gạch chân chú thích đúng câu bị động và thành phần khởi ngữ; văn viết có cảm xúc; diễn đạt trôi chảy, bảo đảm tính liên kết; không mắc lỗi chính tả, từ ngữ, ngữ pháp.

- Yêu cầu nội dung:

Cần làm nổi bật được các ý:

+ Vẻ đẹp mùa xuân đất nước được thể hiện trong chiều rộng không gian:

./ Từ tiền tuyến đến hậu phương đều đang hăng say chiến đấu, lao động; tương ứng với hai nhiệm vụ: bảo vệ và xây dựng đất nước.

./ Sức sống của đất nước được biểu hiện qua từ “lộc”, “hồi hã”, “xôn xao”.

./ Mùa xuân được mở rộng dân: từ tâm lung người chiến sĩ mở rộng tới cánh đồng bao la.

+ Về đẹp mùa xuân đất nước còn mở ra ở chiều dài thời gian:

./ Bốn ngàn năm lịch sử đất nước ta đã vất vả và gian lao.

./ Ngày hôm nay đất nước như vì sao, vẫn “cứ” đi lên phía trước, đất nước rất kiên cường và hiên ngang.

+ Cảm xúc của tác giả: tin tưởng, tự hào về sức sống và tương lai tươi sáng của đất nước.

* Về nghệ thuật: thể thơ 5 chữ giàu nhạc điệu, giọng thơ tha thiết, hình ảnh thơ tươi sáng, các biện pháp nghệ thuật hoán dụ, điệp ngữ, so sánh... được sử dụng hiệu quả.

Phần II

Câu 1:

Nêu ngắn gọn hiểu biết của em về đại dịch được nói đến trong đoạn trích trên.

Phương pháp: Đọc, hiểu

Cách giải:

- Đại dịch COVID-19 là một đại dịch bệnh truyền nhiễm với tác nhân là virus SARS-CoV-2, đang diễn ra trên phạm vi toàn cầu.

- Khởi nguồn tâm dịch đầu tiên được ghi nhận tại thành phố Vũ Hán (Trung Quốc).

- COVID-19 chủ yếu lan truyền qua các giọt từ đường hô hấp của người nhiễm bệnh. Bạn có thể nhiễm COVID-19 nếu bạn chạm vào bề mặt hoặc đồ vật có vi-rút và sau đó chạm vào mắt, mũi, hoặc miệng.

- Dịch bệnh COVID-19 đã tàn quét, gây ảnh hưởng về sức Khỏe, kinh tế của nhiều quốc gia trên thế giới.

Câu 2:

Từ đoạn trích trên, kết hợp với những hiểu biết xã hội, hãy viết một bài văn khoảng 2 trang trình bày suy nghĩ của em về tinh thần dân tộc trước dịch bệnh Covid - 19.

Phương pháp:

- Phân tích (Phân tích đề để xác định thể loại, yêu cầu, phạm vi dẫn chứng).
- Sử dụng các thao tác lập luận (giải thích, phân tích, chứng minh, tổng hợp, bàn luận, ...) để tạo lập một văn bản nghị luận xã hội.

Cách giải:**Yêu cầu hình thức:**

- Thí sinh biết kết hợp kiến thức và kỹ năng làm nghị luận xã hội để tạo lập văn bản.
- Bài viết phải có bố cục đầy đủ, rõ ràng;
- Viết một bài văn có đầy đủ Mở bài, thân bài, kết bài. Độ dài bài văn khoảng 2 trang; văn viết có cảm xúc; diễn đạt trôi chảy, bảo đảm tính liên kết; không mắc lỗi chính tả, từ ngữ, ngữ pháp.

Yêu cầu nội dung:**a. Mở bài**

- Giới thiệu vấn đề nghị luận: tinh thần dân tộc Việt Nam trước dịch bệnh Covid – 19.

b. Thân bài

- Giải thích: tinh thần dân tộc và đại dịch Covid 19
- Biểu hiện của tinh thần dân tộc trong đại dịch vừa qua
- Ý nghĩa của việc có tinh thần dân tộc
- Phê phán hiện tượng xấu và hậu quả nếu không có tinh thần dân tộc
- Làm thế nào để phát huy tinh thần dân tộc?
- Liên hệ, rút ra bài học cho bản thân.

c. Kết bài

- Khẳng định giá trị cao đẹp của tinh thần dân tộc, đặc biệt trước những hoàn cảnh khó khăn.

Loigiaihay.com